

Dato:
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Marie Jørgensen
Sagsnr.: 2017-186-0017
Dok.: 886921

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet

I. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 3. september 2018 til den 1. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, BUPL, Børn og Familie, Børnehjælpsdagen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danmarks Lærerforening, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Data-tilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Fabu, Foreningen af Døgn- og Dagtilbud (FADD), Foreningen af Institutionschefer og Områdechefer m.fl., Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Socialchefer, Forsete, Forældrelandsforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Fængselsforbundet i Danmark, High:five, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsfor-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

eningen for Socialpædagoger, Landsklubben af Socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Livsværk – Børn med vilje, LOS – De Private Sociale Tilbud, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet i Danmark, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-samrådet, Tabuka og Ungdommens Røde Kors.

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra:

Østre og Vestre Landsret, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Advokatrådet, Ankestyrelsen, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnesagens Fællesråd, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Lærerforening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Foreningen af Døgn- og Dagtilbud (FADD), Forsete, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Københavns Byret, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Livsværk – Børn med vilje, LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud, Procesbevillingsnævnet, Red Barnet, Region Midtjylland, Retspolitisk Forening, Selveje Danmark, Socialforvaltningen i Københavns Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-samrådet, Tabuka og Aarhus Kommune.

Det bemærkes, at Justitsministeriet har modtaget mange høringsvar, hvor der bl.a. gives udtryk for mere politiske holdninger til lovforslaget. Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger fra høringsvarene samt Justitsministeriets kommentarer hertil. Justitsministeriets kommentarer er anført i kursiv.

II. Høringsvarene

1. Generelt

Dansk Psykiatrisk Selskab, Fængselsforbundet i Danmark, High:five, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Politiforbundet i Danmark og Sø- og Handelsretten har ingen bemærkninger til lovforslaget

2. Generelt om lovforslaget

Landsforeningen af forsvarsadvokater anfører, at forslaget indeholder en afgørende ændring i forhold til gældende ret, idet kriminaliteten og ikke barnets trivsel skal være afgørende for behandling i nævnet. Foreningen anfører, at kriminaliteten hidtil alene har været et af flere parametre i sagsbehandlingen ved børn- og ungeudvalgene, men at det i forslaget er et bærende element, at den unge er dømt eller mistænkt for et grovere strafbart forhold.

Børns Vilkår, Red Barnet og SSP-samrådet anfører, at barnets eller den unges kriminalitet er i fokus, og at der således er tale om et paradigmeskifte, som understreger den strafferetlige kontekst. **Aarhus Kommune** anfører, at der er tale om et paradigmeskifte gående fra en social indsats til et mere udpræget fokus på straf og konsekvens, og at der sker en tilsidesættelse af den sociale faglighed.

Dansk Socialrådgiverforening og Tabuka anfører, at det nuværende system har virket særdeles godt, og foreningerne er således uforstående overfor, at der skal indføres et nyt system til at tage sig af kriminelle børn og unge.

BUPL, Dansk Socialrådgiverforening, Landsforeningen KRIM og Livsværk anfører, at der er reelt tale om en nedsættelse af den kriminelle lavalder

Det er en grundlæggende misforståelse, når visse høringsparter anfører, at den kriminelle lavalder de facto nedsættes med reformen af indsatsen mod ungdomskriminalitet. Den kriminelle lavalder vil fortsat være 15 år, og formålet med reformen er ikke at straffe børn, men at styrke indsatsen markant, så børn og unge bringes ud af kriminalitet gennem en tidligere og mere mærkbar indsats.

Det er tilsvarende en grundlæggende misforståelse, når det hævdes, at det er en nyskabelse, at mistanke om kriminalitet har betydning for, om der skal fastsættes foranstaltninger i forhold til børn og unge. Det eksisterende sociale system er i dag også indrettet sådan, at politiet orienterer kommunen i sager, hvor et barn eller en ung i alderen 10 til 14 år mistænkes for kriminalitet, med henblik på at kommunen eller børn- og ungeudvalget kan fastsætte foranstaltninger for barnet eller den unge, herunder anbringelse uden for hjemmet. Det eksisterende sociale system behandler altså i dag sager, hvor barnet eller den unge er mistænkt for kriminalitet, og hvor barnet eller den unge eventuelt nægter at have begået den kriminelle handling, som danner grundlag for sagens behandling.

Grundlaget for reformen om indsatsen mod ungdomskriminalitet er, at der i den nuværende kommunale indsats mod ungdomskriminalitet mangler fælles retning og konsekvens, og at der ikke i tilstrækkeligt omfang tages hånd om børn og unge, der er på vej ud i en kriminel løbebane.

Derfor oprettes der et Ungdomskriminalitetsnævn, som skal behandle sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 17 år, som er mistænkt eller dømt for personfarlig kriminalitet eller mistænkt eller dømt for anden alvorlig kriminalitet, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet. Det skal ske gennem skræddersyede og længerevarende indsatser på grundlag af den eksisterende sociale værktøjskasse, hvor barnets eller den unges udvikling følges tæt, og der skal være en hurtig reaktion, hvis barnet eller den unge igen kommer på afveje. Det er således helt forkert, når det hævdes, at der med reformen sker en tilsidesættelse af den sociale faglighed.

Der er derfor ikke behov for en helt ny værktøjskasse med sociale foranstaltninger for børn og unge, men indsatsen skal løftes og fokuseres, og det skal sikres, at kommunerne iværksætter de nødvendige indsatser, så børn og unge kommer ud af kriminalitet.

Ungdomskriminalitetsnævnet vil kunne pålægge børn og unge de samme foranstaltninger, som i dag kan fastsættes af kommunen eller børn- og ungeudvalget. Der er altså reelt tale om, at kompetencen til at træffe disse afgørelser flyttes til Ungdomskriminalitetsnævnet. Det er derfor ikke rigtig, når visse høringsparter anfører, at Ungdomskriminalitetsnævnet alene skal have fokus på barnets eller den unges kriminalitet. Ungdomskriminalitetsnævnet skal netop have fokus på, at barnet eller den unge kommer på ret kurs og tilbage i fællesskabet.

2.1. Forholdet til FN's Konvention om Barnets Rettigheder

Børnerådet, Børns Vilkår, Red Barnet, Institut for Menneskerettigheder og Retspolitisk Forening anfører, at lovforslaget bør forholde sig til FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

Det fremgår af den foreslåede formålsbestemmelse i lovforslagets § 1, at formålet med loven er at forebygge ungdomskriminalitet ved et Ungdomskriminalitetsnævn, der skal fastlægge målrettede individuelle forebyg-

gende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år, og en ungekriminalforsorg, der skal føre tilsyn med, at indsatserne gennemføres.

Justitsministeriet har i lyset af hørings svarene fundet anledning til at præcisere bestemmelsen, således at det tilføjes, at Ungdomskriminalitetsnævnets indsatser skal fastlægges og gennemføres med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets eller den unges og familiens forhold. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at barnets eller den unges synspunkter altid skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed

I bemærkningerne til lovforslagets § 1 henvises der endvidere til, at et af de vigtigste principper i FN's Konvention om Barnets Rettigheder er, at barnets tarv skal komme i første række. Den foreslåede bestemmelse understreger således vigtigheden af, at der altid skal tages udgangspunkt i det enkelte barn eller den enkelte unge, og at alle relevante elementer i barnets eller den unges hjem og nærmiljø indgår i tilrettelæggelsen af indsatsen over for barnet.

Justitsministeriet har desuden tilføjet lovforslaget et afsnit om forholdet til Børnekonventionens artikel 40 (pkt. 2.2.3.2). Som det fremgår heraf, opstiller Børnekonventionens artikel 40, stk. 2, litra b, ligesom EMRK artikel 6, stk. 2 og 3, en række processuelle retsgarantier, der skal overholdes i forbindelse med straffesager mod børn. Af de grunde, der er nævnt under pkt. 2.2.3.1 om EMRK artikel 6, er det Justitsministeriets vurdering, at sager, der behandles ved Ungdomskriminalitetsnævnet, ikke er straffesager i Børnekonventionens artikel 40's forstand, og at nævnets sagsbehandling derfor ikke vil skulle opfylde de processuelle retsgarantier, der ifølge bestemmelsen gælder i straffesager.

2.2. Forholdet til FN's Handicapkonvention

Institut for Menneskerettigheder anfører, at der bør redegøres nærmere for, hvordan ordningen sikrer, at børn med handicap ikke bliver stillet ringere på grund af deres handicap, og at der bliver tilvejebragt den fornødne støtte og rimelig tilpasning i relation til processen for nævnet, og i forhold til udmåling af foranstaltninger.

Justitsministeriet har i lyset af bl.a. bemærkningerne fra Institut for Menneskerettigheder fundet anledning til i bemærkningerne til lovens formålsbe-

stemmelse at tilføje, at det forudsættes, at der ved behandlingen af en sag i Ungdomskriminalitetsnævnet og ved nævnets afgørelser tages passende hensyn til barnets eller den unges eventuelle handicap for at sikre, at den pågældende ikke som følge af sit handicap stilles ringere end andre børn og unge, jf. herved bl.a. artikel 5 om lighed og ikke-diskrimination og artikel 7 om børn med handicap i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

2.3. Forholdet til den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6 om ret til en retfærdig rettergang

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at det er tvivlsomt, om der er tale om straf efter EMRK artikel 6, men at der efter instituttets opfattelse alligevel – af hensyn til barnets retssikkerhed og med internationale standarder og retningslinjer om børns retspleje for øje – bør indføres visse processuelle retssikkerhedsgarantier.

Advokatrådet, Forsete, Justitia og Landsforeningen KRIM finder det betænkeligt, at Ungdomskriminalitetsnævnets sagsbehandling ikke opfylder de straffeprocessuelle retsgarantier, som følger af EMRK artikel 6. **Forsete** foreslår i forlængelse heraf, at sager vedrørende børn i alderen 10 til 14 år fortsat behandles af kommunernes børn- og ungeudvalg.

Som det fremgår af pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det Justitsministeriets vurdering, at sager, der behandles af Ungdomskriminalitetsnævnets ikke er straffesager i EMRK artikel 6's forstand, og at Ungdomskriminalitetsnævnets sagsbehandling derfor ikke vil skulle opfylde de processuelle retsgarantier, der følger af denne bestemmelse.

Ungdomskriminalitetsnævnets sagsbehandling skal derimod opfylde de processuelle retsgarantier, der gælder for sager, som behandles af den offentlige forvaltning, herunder forvaltningsloven, ligesom barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne efter lovforslaget er tillagt en række retsgarantier, som skal iagttages i forbindelse med Ungdomskriminalitetsnævnets sagsbehandling. Det drejer sig navnlig om retten til forud for mødet at gøre sig bekendt med sagens akter, retten til at udtale sig under mødet, retten til en bisidder, retten til partsrepræsentation og – afhængig af sagens karakter – retten til gratis advokatbistand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3. Oprettelse af Ungdomskriminalitetsnævnet

3.1. Ungdomskriminalitetsnævnets uafhængighed

Advokatrådet, Børnerådet, Børns Vilkår, Forsete, Dansk Socialrådgiverforening, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsorganisationen for sociale tilbud, Landsforeningen KRIM, Red Barnet, SSP-Samrådet og Aarhus Kommune fremhæver, at sammensætningen af Ungdomskriminalitetsnævnet giver anledning til bekymring for nævnets upartiskhed, da politiet vil have mange forskellige roller i processen.

SSP-samrådet, Forsete, Dansk Socialrådgiverforening og Landsforeningen af forsvarsadvokater anfører, at det synes vanskeligt, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal være og fremstå neutralt, hvis et af nævnsmedlemmerne repræsenterer den myndighed, der har henvist sagen til nævnet.

Børns Vilkår, Institut for Menneskerettigheder og Landsforeningen for sociale tilbud anbefaler, at politiansatte ikke sidder med i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Forsete, Landsforeningen af Forsvarsadvokater og Landsorganisationen for sociale tilbud foreslår, at der oprettes et selvstændigt sekretariat for Ungdomskriminalitetsnævnet, da politiets sekretariatsbistand kan rejse spørgsmål af habilitetsmæssig karakter. Tilsvarende anbefaler **Institut for Menneskerettigheder**, at politiet ikke bliver sekretariat for Ungdomskriminalitetsnævnet, og at der i bemærkningerne til lovforslaget redegøres for, hvordan retssikkerhedsmæssige og forvaltningsretlige principper vil blive overholdt, hvis en politiansat er medlem af nævnet, og politiet er sekretariat for nævnet.

Rigspolitiet anfører, at det bør fremgå, at sekretariatet organisatorisk forankres i Rigspolitiet, men at sekretariatet refererer til nævnets formand.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.4, foreslås det, for at sikre at sagerne i Ungdomskriminalitetsnævnet behandles og afgøres på et sagligt og objektivt grundlag, at nævnet skal være uafhængigt. Ungdomskriminalitetsnævnet vil således fungere uafhængigt af den politi-

ske proces, og nævnets medlemmer vil være funktionelt uafhængige og vil ikke kunne modtage eller søge instruktioner eller henstillinger fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation.

Medlemmerne af Ungdomskriminalitetsnævnet skal således alene bedømme den enkelte sag ud fra deres personlige vurdering og faglige indsigt, og de må ikke drøfte konkrete sager med den beskikkende eller indstillende myndighed forud for sagens behandling i nævnet.

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil Ungdomskriminalitetsnævnets medlemmer være underlagt forvaltningslovens regler, herunder om bl.a. inhabilitet, jf. forvaltningslovens § 3. Nævnsmedlemmerne vil på denne baggrund ikke kunne deltage i behandlingen af andre sager vedrørende samme person i den offentlige forvaltning eller ved domstolene. Det skal således sikres, at nævnsmedlemmerne ikke som led i deres øvrige arbejde har eller har haft kontakt med de børn og unge, som skal have deres sag behandlet i Ungdomskriminalitetsnævnet, i et omfang der vil medføre inhabilitet.

Som følge heraf vil Ungdomskriminalitetsnævnet f.eks. ikke kunne sættes med en repræsentant fra politiet, som har deltaget i de indledende efterforskningskridt, som har dannet grundlaget for sagens henvisning til nævnet. Det lægges endvidere til grund, at repræsentanten for politiet ikke må være placeret i samme enhed som de medarbejdere hos politiet, der screener sagerne med henblik på henvisning til nævnet.

Det skal endvidere bemærkes, at nævnsmedlemmer, som er ansat i politiet, skal udpeges på baggrund af deres viden om og indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde, herunder kriminalitetsmønstre og tilbud til kriminalitetstruede unge. Det er således ikke udelukkende politiuddannede, der kan udpeges til medlemmer af nævnet, men også forebyggelsesmedarbejdere, herunder ledere, med anden uddannelsesmæssige baggrund, så længe medlemmerne har de fornødne kompetencer.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9, skal politiet stille sekretariatsbistand til rådighed for Ungdomskriminalitetsnævnet. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at nævnsekretariatets hovedopgave er at yde en kvalificeret juridisk og praktisk servicering af Ungdomskriminalitetsnævnets formandskab, koordinationsudvalget og nævnets øvrige medlemmer i form af hurtig og korrekt sagsbehandling, hurtig og sikker ekspedition af sagerne samt en hensigtsmæssig og effektiv tilrettelæg-

gelse af nævnsmøderne. Sekretariatet vil bl.a. skulle forberede sagerne til brug for nævnets behandling, så sagerne så vidt muligt kan behandles og afgøres under et og samme nævnsmøde. Den nærmere fysiske organisering af sekretariatet tilrettelægges af Rigspolitiet.

Det bemærkes, at der bl.a. i lyset af høringssvarene er foretaget visse præciseringer i bemærkningerne til lovforslagets § 9. Det fremgår således nu af bemærkningerne, at politiets sekretariatsbetjening af Ungdomskriminalitetsnævnet vil ske gennem selvstændige sekretariater, hvor der bl.a. ansættes jurister og administrativt personale. Sagsbehandlingen og betjeningen af nævnet i sekretariaterne vil således foregå uafhængigt af politiets øvrige arbejde.

3.2. Ungdomskriminalitetsnævnets medlemmer

Østre og Vestre Landsret anfører, at der ikke bør stilles udtrykkeligt krav om, at formanden skal være landsdommer, men blot at formand og næstformand skal være dommere.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 3, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet består af en formand og et antal næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer.

Justitsministeriet har i lyset af bl.a. bemærkningerne fra Østre og Vestre Landsret fundet anledning til at ændre den foreslåede bestemmelse, således at der ikke stilles krav om, at den dommer, som udnævnes som nævnet, skal være landsretsdommer. Det fremgår således nu af lovforslagets § 3, stk. 2, 1. pkt., at formanden og næstformændene skal være dommere.

Advokatrådet og Institut for Menneskerettigheder anfører, at en advokat bør være medlem af Ungdomskriminalitetsnævnet som en retssikkerhedsgarant.

Som anført i 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, skal Ungdomskriminalitetsnævnet sammensættes på en sådan måde, at det besidder den nødvendige sagkundskab for at sikre barnet eller den unge en grundig og retfærdig behandling af sin sag og de bedst mulige betingelser for at blive bragt ud af kriminalitet. Nævnet skal derfor besidde såvel generel juridisk ekspertise som social- og politifaglig ekspertise inden for kriminalitetsforebyggelse.

På den baggrund er der i lovforslaget lagt op til, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal ledes af en dommer. Dommerne skal i bidrage til at sikre en høj juridisk faglighed i nævnet, herunder sikre at de retsgarantier, som skal tilbydes barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne, er iagttaget. Det drejer sig navnlig om retten til forud for mødet at gøre sig bekendt med sagens akter, retten til at udtale sig under mødet, retten til en bisidder, retten til partsrepræsentation og – afhængig af sagens karakter – retten til gratis advokatbistand. Dommeren skal således bl.a. varetage de retssikkerhedsmæssige hensyn, der anføres af Advokatrådet og Institut for Menneskerettigheder som begrundelse for at udpege en advokat som medlem af Ungdomskriminalitetsnævnet. På den baggrund har Justitsministeriet ikke fundet anledning til at ændre sammensætningen af nævnet.

KL anfører, at man ikke kan støtte, at KL skal have ansvaret for at indstille kommunale repræsentanter til Ungdomskriminalitetsnævnet, og foreslår, at kommunerne i politikredsene i stedet selv beskikker et passende antal repræsentanter.

Det følger af lovforslagets § 4, stk. 1, 3. pkt., at de øvrige medlemmer (ud over formand og næstformænd) i Ungdomskriminalitetsnævnet beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Rigspolitiet og KL. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der skal beskikkes et passende antal repræsentanter fra den relevante politikreds' kommuner, men at det ikke er et krav, at der beskikkes et medlem fra hver af politikredsens kommuner. Bestemmelsen har dels til formål at sikre, at nævnet sættes med medlemmer, der besidder lokalkendskab i forhold til de unges kriminalitetsmønstre og relevante tilbud til udsatte unge i kredsen, dels at begrænse rejseafstanden for medlemmerne til den politikreds, hvor Ungdomskriminalitetsnævnet sættes.

Det er således ikke efter lovforslaget et krav, at der skal beskikkes et medlem fra hver af politikredsens kommuner, og der vil på den baggrund være et koordineringsarbejde på tværs af kommunerne i forhold til at indstille medlemmer til Ungdomskriminalitetsnævnet. På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at opgaven med at indstille medlemmer med indsigt i sager om social støtte til udsatte unge skal placeres i KL.

3.2.1. Efteruddannelse af Ungdomskriminalitetsnævnets medlemmer

Børnerådet, Børns Vilkår, Det Kriminal Præventive Råd, Forsete, Red Barnet og Socialpædagogernes Landsforbund anfører, at dommere bør

efteruddannes i forhold til varetagelse af alle sager om 10-17 årige eller som minimum de 10-14-årige, og ikke alene i forhold til varetagelse af sager om 10-11 årige.

Justitsministeriet har i lyset af bemærkningerne fra bl.a. Børnerådet og Red Barnet fundet anledning til at ændre pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, så det fremgår, at Ungdomskriminalitetsnævnet i sager vedrørende børn i alderen 10 til 14 år vil blive ledt af en dommer, der har gennemgået en særlig efteruddannelse målrettet håndtering af sager vedrørende denne del af målgruppen. Alle dommere, som skal sidde i Ungdomskriminalitetsnævnet, skal således gennemgå denne uddannelse.

Justitsministeriet har imidlertid ikke lagt op til, at uddannelsen skal omfatte håndteringen sager vedrørende unge i alderen 15 til 17 år, da der er tale om en målgruppe, som dommerne allerede har erfaring med at håndtere i det strafferetlige system.

Red Barnet anfører, at nævnsmedlemmerne fra politiet og kommunerne også bør undergå en børnefaglig efteruddannelse.

Som anført i pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det afgørende, at nævnsmedlemmerne besidder de fornødne faglige kompetencer til at behandle sager om kriminalitetstruede unge. Nævnsmedlemmer, som er ansat i politiet, skal udpeges på baggrund af deres viden om og indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde, herunder kriminalitetsmønstre og tilbud til kriminalitetstruede unge, mens det for de kommunalt ansatte nævnsmedlemmer er afgørende, at de pågældende personer har erfaring med og indsigt i sager om social støtte til udsatte børn og unge.

Herudover vil Ungdomskriminalitetsnævnet blive bistået af en børnesagkyndig i alle sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 14 år og i sager vedrørende unge i alderen 15 til 17 år, hvor nævnet skal træffe afgørelser af mere indgribende karakter. Den børnesagkyndiges opgave er at sikre en yderligere faglig indsigt i forhold til børn og unge.

Det forudsættes således i lovforslaget, at nævnsmedlemmerne fra politiet og kommunerne udpeges på baggrund af deres viden om og indsigt i sager om kriminalitetstruede og udsatte unge. Der er på den baggrund ikke lagt op til, at nævnsmedlemmerne fra politiet og kommunen skal undergå en særlig børnefaglig efteruddannelse.

3.2.2. Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse (stemmeflerhed)

Den Danske Dommerforening og Forsete anfører, at ved uenighed bør dissensen fremgå af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 8 fastsætter justitsministeren Ungdomskriminalitetsnævnets forretningsorden. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det forudsættes, at der i forretningsordenen navnlig vil blive fastsat nærmere regler for valg af formand, beskikkelse af medlemmer, nævnets virksomhed, herunder generelle regler om nævnets behandling af sager mv. og retningslinjer for nævnets koordinationsudvalg.

Justitsministeriet har i lyset af bemærkningerne fra bl.a. Den Danske Dommerforening og Forsete fundet anledning til at præcisere bemærkningerne til lovforslagets § 8, så det tilføjes, at det forudsættes, at det af Ungdomskriminalitetsnævnets forretningsorden vil fremgå, at nævnets medlemmer kan afgive en navngiven og begrundet dissens i afgørelser om: 1) Gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller benyttelse af et børnehus, jf. lovforslagets § 32, 2) anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, jf. lovforslagets § 14, stk. 2-4, 3) anbringelse på delvist lukkede døgninstitutioner eller afdelinger, jf. lovforslagets § 15, 4) anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. lovforslagets § 16, 5) anbringelse på særligt sikrede afdelinger, jf. lovforslagets § 17, 6) tilbageholdelse under en anbringelse, jf. lovforslagets § 18, stk. 1, 7) samvær og kontakt, jf. lovforslagets § 18, stk. 2, eller § 32, stk. 2, 8) opretholdelse af en anbringelse uden samtykke, jf. lovforslagets § 23, og 9) ændring af anbringelsessted, jf. lovforslagets § 24.

Disse afgørelser svarer til de afgørelser, som i dag træffes af kommunernes børn- og ungeudvalg, og hvor der kan afgives dissens.

3.3. Børnesagkyndige

BUPL, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Socialrådgiverforening, FADD, Forsete, KL, Livsværk, Red Barnet, Selveje Danmark, Socialpædagogerne, SSP-Samrådet og Aarhus Kommune anfører, at en børnesagkyndig bør være fast medlem af ungdomskriminalitetsnævnet.

Den Danske Dommerforening anbefaler, at i alle de tilfælde, hvor nævnet skal træffe afgørelser, der i dag træffes af børn- og ungeudvalget, bør nævnet sammensættes, så der deltager to børnesagkyndige med stemmeret.

Justitia finder det betænkeligt, at afgørelser om bl.a. tvangsanbringelse fremover skal kunne træffes uden den faglige viden og lægmandsmedvirken, som normalt kendetegner denne proces.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet bistås af en børnesagkyndig i sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 14 år.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at den børnesagkyndige vil være til stede under hele mødet, hvor barnets eller den unges situation drøftes, og under voteringen for at rådgive nævnet, når nævnet træffer afgørelse. Det fremgår endvidere, at den børnesagkyndiges opgave vil være at sikre en yderligere faglig indsigt i forhold til børn og unge i alderen 10 til 14 år.

Justitsministeriet har i lyset af hørings svarene fundet anledning til at udvide adgangen til børnesagkyndige til også at finde anvendelse i sager vedrørende unge i alderen 15 til 17 år, hvor Ungdomskriminalitetsnævnet skal træffe afgørelser af mere indgribende karakter. Der er således i lovforslagets § 6 indsat et nyt stk. 2, hvorefter Ungdomskriminalitetsnævnet i sager om unge i alderen 15 til 17 år bistås af en børnesagkyndig, når der træffes afgørelse om: 1) Gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller benyttelse af et børnehus, jf. lovforslagets § 32, 2) anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, jf. lovforslagets § 14, stk. 2-4, 3) anbringelse på delvist lukkede døgninstitutioner eller afdelinger, jf. lovforslagets § 15, 4) anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. lovforslagets § 16, 5) anbringelse på særligt sikrede afdelinger, jf. lovforslagets § 17, 6) tilbageholdelse under en anbringelse, jf. lovforslagets § 18, stk. 1, 7) samvær og kontakt, jf. lovforslagets § 18, stk. 2, eller § 32, stk. 2, 8) Opretholdelse af en anbringelse uden samtykke, jf. lovforslagets § 23, og 9) ændring af anbringelsessted, jf. lovforslagets § 24.

Disse afgørelser svarer til de afgørelser, der i dag træffes i det sociale system af børn- og ungeudvalget, hvor der deltager børnesagkyndige. I sager, hvor der ikke skal træffes afgørelse af de ovenfor nævnte typer, vil der ikke deltage en børnesagkyndig. Dette svarer til retsstillingen på det sociale område, hvor sådanne afgørelse træffes af en kommunal sagsbehandler.

Den foreslåede ordning adskiller sig fra retsstillingen på det sociale område ved, at den børnesagkyndige ikke vil tiltræde Ungdomskriminalitetsnævnet som nævnsmedlem og således ikke have stemmeret. Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger sammensættes Ungdomskriminalitetsnævnet på en sådan måde, at det besidder den nødvendige sagkundskab for at sikre barnet eller den unge en grundig og retfærdig behandling af sin sag og de bedst mulige betingelser for at blive bragt ud af kriminalitet. Ungdomskriminalitetsnævnet vil derfor bestå af en dommer, der bidrager med høj juridisk faglighed, en ansat i politiet med indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde og en kommunalt ansat med indsigt i sager om social støtte til udsatte unge. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at Ungdomskriminalitetsnævnet besidder den fornødne faglighed til at sikre barnet eller den unge en grundig og retfærdig behandling af sin sag, og at det på den baggrund er tilstrækkeligt, at den børnesagkyndige bistår nævnet.

I praksis vil Ungdomskriminalitetsnævnets sekretariat indkalde en børnesagkyndig til at bistå nævnet i sager vedrørende unge i alderen 15 til 17 år, hvis kommunens indstilling, jf. lovforslaget § 33, giver anledning hertil.

4. Henvisning af sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 14 år til Ungdomskriminalitetsnævnet

Børnerådet og **Red Barnet** anfører, at det bestyrker indtrykket af, at børn og unge i alderen 10 til 14 år betragtes som skyldige, når det er retten, som tager stilling til, om en ung i alderen 15 til 17 år skal henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Dansk Socialrådgiverforening, FADD og **Red Barnet** bemærker, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at iværksætte sanktioner på baggrund af mistanke.

Den Danske Dommerforening foreslår, at der skal være en særligt bestyrket mistanke mod de 10-14 årige, før sagen henvises til nævnet. Alternativt, skal nævnet have mulighed for at afvise en sag eller sende den retur til politiet, hvis nævnet finder, at sagen ikke er tilstrækkelig oplyst. **Københavns Kommune** og **Landsorganisationen for sociale tilbud** efterspørger ligeledes, at det i lovforslaget angives, om der er særlige krav til mistankegrundlaget.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 11, at politiet henviser en sag vedrørende et barn eller en ung i alderen 10 til 14 år, som opfylder betingelserne i lovforslagets § 2, stk. 2, til behandling i Ungdomskriminalitetsnævnet. Efter lovforslagets § 2, stk. 2, finder loven anvendelse for børn og unge i alderen 10 til 14 år, som har opholdstilladelse eller i øvrigt fast, lovligt ophold i Danmark, og som er 1) mistænkt for personfarlig kriminalitet, eller 2) mistænkt for anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Justitsministeriet har i lyset af hørings svarene fundet anledning til at præcisere begrebet "mistænkt" i pkt. 2.1.2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det fremgår således af bemærkningerne, at begrebet "mistænkt" er anvendt, da børn og unge under 15 år i sagens natur ikke kan sigtes eller tiltales, da de er under den kriminelle lavalder, og at begrebet ikke er anvendt i den forstand, som det f.eks. anvendes i retsplejeloven.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at politiet ligesom i dag vil foretage de samme indledende efterforskningskridt, som var barnet eller den unge over den kriminelle lavalder, og at politiet først vil afslutte en sag, når den anses for tilstrækkeligt oplyst – og dermed færdigefterforsket. Dette skal ses i lyset af, at det – uanset om en gerningsmand er over eller under den kriminelle lavalder – er afgørende for retssamfundet og eventuelle ofre, at kriminelle handlinger efterforskes og opklares. Begrebet mistænkt anvendes således i denne lov i den situation, hvor politiet på baggrund af efterforskningen anser det for tilstrækkeligt bevist, at den rette gerningsmand er fundet. Det skal i denne forbindelse endvidere bemærkes, at "mistænkt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet" knytter sig til vurderingen af, om politiet kan henvise sagen til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Som nævnt ovenfor skal politiet efter gældende ret i dag orientere kommunen i sager, hvor et barn eller en ung i alderen 10 til 14 år mistænkes for kriminalitet med henblik på, at kommunen vurderer, om der skal fastsættes foranstaltninger efter serviceloven for barnet eller den unge. Det eksisterende sociale system behandler således også i dag sager, hvor barnet eller den unge er mistænkt for kriminalitet, og hvor barnet eller den unge eventuelt nægter at have begået den kriminelle handling, som danner grundlag for sagens behandling.

Aarhus Kommune, KL, Retspolitisk Forening og SSP-Samrådet anfører, at det bør fremgå af lovforslagets bemærkninger, hvilke kriterier der skal indgå i screeningsværktøj, som vil blive udviklet med henblik på at understøtte politiets identificering af nævnets målgruppe. **Forsete** foreslår, at man i forhold til udviklingen af screeningsværktøjet henter inspiration fra redskabet YLS-CMI, der i dag benyttes af mange kommuner.

Børns Vilkår anfører, at kriminelle søskende eller forældre, misbrugsproblemer mv. ikke alene bør begrunde, at en ung, der har begået kriminalitet, henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Politiets henvisning af en sag til Ungdomskriminalitetsnævnet vil altid skulle ske med udgangspunkt i karakteren af kriminaliteten og barnets eller den unges udsathed i forhold til at begå yderligere kriminalitet.

I forhold til børn og unge, der begår personfarlig kriminalitet som f.eks. vold eller røveri, vil kriminalitetens karakter alene kunne begrunde henvisningen, da denne form for kriminalitet i sig selv vil tale for iværksættelse af en særlig kriminalitetsforebyggende indsats over for barnet eller den unge.

I forhold til børn og unge, der begår anden alvorlig (ikke-personfarlig) kriminalitet, vil sagen skulle henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet, hvis barnet eller den unge i øvrigt har særlige risikofaktorer, der gør vedkommende særligt udsat for at begå yderligere kriminalitet. Ved anden alvorlig kriminalitet forstås i denne sammenhæng overtrædelser af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, der har haft en sådan grovhed, at det har begrundet fængselsstraf for den unge. Risikofaktorer kan f.eks. være, at barnet eller den unge tidligere har været mistænkt eller dømt for kriminalitet, har søskende eller forældre, der er dømt for kriminalitet, har misbrugsproblemer eller andre sociale problemer.

Det fremgår af pkt. 2.1.2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at politiet vil skulle foretage en screening af sager vedrørende børn og unge, der har begået alvorlig kriminalitet, for særlige risikofaktorer med henblik på henvisning af sager til behandling i Ungdomskriminalitetsnævnet. Det fremgår endvidere, at der til dette formål vil blive udviklet et særligt screeningsværktøj, som politiet vil kunne anvende med henblik på at udfinde de børn og unge, som opfylder betingelserne for henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Justitsministeriet kan i forlængelse af ovenstående oplyse, at der på nuværende tidspunkt pågår et arbejde i politiet med at udvikle et screeningsværktøj, som bl.a. vil tage udgangspunkt i de ovenfor nævnte risikofaktorer. Politiet vil anvende screeningsværktøjet til at foretage en samlet vurdering af de foreliggende risikofaktorer, hvor de enkelte risikofaktorer vil indgå med relevant vægt. Politiets udvikling af et screeningsværktøj vil ske i dialog med KL.

Justitsministeriet har i øvrigt noteret sig de anførte synspunkter i bemærkningerne fra Forsete i relation til udvikling af screeningsværktøjet.

5. Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser

5.1. Straksreaktioner

FADD og **Socialpædagogerne** finder, at hvis der skal iværksættes straksreaktioner, skal disse have en direkte sammenhæng med den eventuelle kriminelle handling.

Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Københavns Kommune og **Red Barnet** finder, at det er beundringsværdigt, at der tænkes i genoprettende ret. Det er dog afgørende, at børn og unge, som er undergivet en straksreaktion, gives de relevante vilkår efter arbejdsmiljøloven.

Det følger af lovforslagets § 12, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan pålægge et barn eller en ung en straksreaktion, som kan bestå i at bidrage til at genoprette forrettet skade eller deltage i andre aktiviteter med genoprettende formål, herunder udføre samfundsnyttigt arbejde.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at formålet med straksreaktionen er, at den skal have en opdragende og genoprettende karakter og dermed et socialpædagogisk formål. Straksreaktionen indgår i den forebyggende indsats og skal støtte barnet eller den unge i at ændre adfærd. Det fremgår endvidere, at der således ikke er tale om arbejde for en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovgivningens forstand, men at der ved fastsættelsen af straksreaktionen vil skulle tages hensyn til de gældende regler for børn og unges muligheder for at udføre arbejde for en arbejdsgiver, herunder i forhold til varighed og tyngden af arbejdet.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke kan opregnes en udtømmende liste over de straksreaktioner, som vil kunne an-

vendes, idet det ikke på forhånd er muligt at forudse, hvilken konkret reaktion, der vil være bedst egnet i en konkret sag i forhold til barnet eller den unge og under hensyn til de lokale forhold. Straksreaktionen skal dog i alle tilfælde angive en eller flere konkrete handlepligter for barnet eller den unge, som vurderes egnede til at bidrage til løsningen af barnets eller den unges problemer.

Som anført i pkt. 2.1.2.7.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil en straksreaktion, hvor et barn eller ung eksempelvis har begået groft hærværk på skolen, f.eks. kunne bestå i at rydde op efter hærværket eller lignende sammen med en lærer eller en pædagog, så det bliver tydeligt, at barnets eller den unges handlinger har haft negative konsekvenser for lokalområdet. Har et barn eller en ung udøvet vold mod en anden, vil en straksreaktion eksempelvis kunne bestå i konfliktmægling, hvor den forurettede og barnet eller den unge mødes under tilstedeværelsen af en neutral mægler.

Det forudsættes således i lovforslaget, at en straksreaktion kan have sammenhæng med de af barnets eller den unges handlinger, som har begrundet foranstaltningen.

5.2. Forbedringsforløb

Advokatrådet, Børnerådet, Børns Vilkår og **Red Barnet** anfører, at muligheden for at fastsætte et forbedringsforløb forekommer vidtrækkende og til dels i strid med proportionalitetsprincippet – særligt i forhold til forbedringsforløb på op til 4 års varighed. **Børns Vilkår** understreger endvidere, at det er vigtigt, at det fastsatte forbedringsforløb løbende genvurderes, så børn og unge ikke holdes fast i en indsats, der ikke virker.

Det fremgår af lovforslagets § 13, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til to år. Efter bestemmelsens stk. 2 kan handleplanen i helt særlige situationer have en varighed af op til fire år for børn og unge i alderen 10 til 14 år.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 13, er et forbedringsforløb et struktureret og kontrolleret fremadrettet forløb, som skal have til formål at bringe barnet eller den unge tilbage i trivsel og positiv udvikling og væk fra sin kriminelle løbebane. Det følger endvidere af bemærkningerne, at varigheden af et forbedringsforløb vil blive fastsat ud fra en vurdering af, hvor stort et behov for opfølgning og opsyn barnet eller den unge

vurderes at have. Det er således ikke afgørende, hvilken type af kriminalitet barnet eller den unge er mistænkt eller dømt for at have begået, men hvilken grad af støtte barnet eller den unge har brug for, hvis det skal sikres, at barnet eller den unge bringes tilbage i trivsel. Meget alvorlig kriminalitet som f.eks. grov vold, røveri og voldtægt kan dog i sig selv tale for et længerevarende forbedringsforløb henset til, at karakteren af kriminaliteten indikerer, at barnet eller den unge har udviklingsmæssige problemer af et sådant omfang, at der er behov for støtte i en længere periode.

Forbedringsforløbet skal således sikre, at der ud fra en konkret vurdering af barnets eller den unges behov fastsættes en længerevarende indsats over for barnet eller den unge. Det skal endvidere bemærkes, at det alene er i helt særlige situationer, hvor der vurderes at være behov for langvarig støtte, at en handleplan for børn og unge i alderen 10 til 14 år kan have en varighed af op til fire år.

Det følger af lovforslagets § 54, stk. 1, at kommunalbestyrelsen efter reglerne i §§ 70 og 148 i lov om social service fører tilsyn med børn og unge, der er underlagt en afgørelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet, herunder med at de straksreaktioner og forbedringsforløb, som Ungdomskriminalitetsnævnet efter §§ 12-14 har truffet afgørelse om, til stadighed opfylder deres formål i forhold til det enkelte barn eller den enkelte unge.

Henvisningen til §§ 70 og 148 i lov om social service indebærer, at kommunalbestyrelsen i den ansvarlige kommune skal føre tilsyn med de foranstaltninger, som Ungdomskriminalitetsnævnet har truffet afgørelse om, på samme måde som der i dag føres et personrettet tilsyn med børn og unge, som er undergivet foranstaltninger efter afgørelse fra kommunen eller børn- og ungeudvalget. Kommunalbestyrelsen vil således løbende vurdere, om en foranstaltning er egnet i forhold til barnets eller den unges problemer eller behov. En foranstaltning skal således bringes til ophør, når den ikke længere er egnet. Der kan f.eks. være tilfælde, hvor foranstaltningen har opfyldt sit formål, og derfor ikke længere er nødvendig, eller hvor foranstaltningen på grund af en ændring af barnets eller den unges forhold, ikke længere er egnet til at løse barnets eller den unges problemer.

Efter bestemmelsen i lovforslagets § 54, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen forelægge sagen for Ungdomskriminalitetsnævnet efter lovforslagets § 21, hvis kommunalbestyrelsen på baggrund af tilsynet vurderer, at indsatsen bør revideres. Nævnet vil således på grundlag af kommunens henvendelse

tage stilling til, om der er behov for at træffe en ny afgørelse om ændrede foranstaltninger.

Børnerådet og **Red Barnet** har fremhævet, at der for så vidt angår muligheden for praktikforløb efter lovforslaget § 13, stk. 1, nr. 8, bør fastsættes en aldersgrænse, så 10-12-årige ikke sættes til arbejde, som de bør være beskyttet mod.

Det følger af lovforslagets § 13, stk. 1, nr. 8, at det kan indgå i forbedringsforløbet, at den unge skal have formidlet et praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver og i den forbindelse modtage udbetaling af godtgørelse. Som anført i bemærkningerne til bestemmelsen svarer denne foranstaltning indholdsmæssigt til foranstaltninger efter § 52, stk. 1, nr. 8, i lov om social service og skal administreres i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Muligheden for at udbetale en godtgørelse til den unge i forbindelse med formidlingen af et praktiktilbud er et led i indsatsen over for utilpassede unge, idet den giver mulighed for at motivere særligt socialt belastede unge til at lade sig integrere i det almindelige samfundsliv. Målgruppen er således socialt belastede unge, der har problemer med at begå sig i livet. Det vil i denne sammenhæng primært gælde i forhold til at fastholde tilknytningen til uddannelsessystemet eller at opnå eller fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet ved egen hjælp.

Justitsministeriet skal i forlængelse af ovenstående bemærke, at Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser altid vil skulle holde sig inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser. Ungdomskriminalitetsnævnet vil således ikke kunne pålægge børn under 13 år at indgå i et praktiktilbud eller påtage sig arbejde hos en offentlig eller privat arbejdsgiver.

5.3. Anbringelse på en delvis lukket eller sikret døgninstitution

FADD, Livsværk, Red Barnet og **Tabuka** anfører, at det er meget betænkeligt, at børn ned til 10 år kan anbringes på delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger og sikrede døgninstitutioner.

Justitsministeriet skal indledningsvis understrege, at børn ned til 10 år allerede i dag i særlige situationer kan anbringes på sikrede døgninstitutioner og afdelinger. Det følger således af § 63 b, stk. 5, i lov om social service, at børne- og socialministeren kan fastsætte regler om, at børn- og un-

geudvalget kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i særlige situationer i forhold til børn under 12 år.

Lovforslagets § 16, stk. 1, fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår Ungdomskriminalitetsnævnet kan anbringe en ung i alderen 12 til 17 år på en sikret døgninstitution. Efter bestemmelsens stk. 3 kan børne- og socialministeren fastsætte nærmere regler om anvendelsen af sikrede døgninstitutioner, herunder om kommunalbestyrelsens adgang til at fastsætte de nærmere rammer og vilkår for den konkrete anbringelse, og at om Ungdomskriminalitetsnævnet i særlige situationer kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i stk. 1 i forhold til børn under 12 år.

Bestemmelsen skal således sikre en identisk retsstilling for børn og unge, der anbringes efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, og børn og unge, der anbringes efter lov om social service, og lovforslagets § 16, stk. 3, svarer således til retstillingen på det sociale område i dag.

Lovforslagets § 15, stk. 1, fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår Ungdomskriminalitetsnævnet kan anbringe en ung i alderen 12 til 17 år på en delvis lukket døgn institution eller delvis lukket afdeling på en døgninstitution. Efter bestemmelsens stk. 3 kan børne- og socialministeren ligeledes fastsætte nærmere regler om anvendelsen af og forholdene under en anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, herunder at Ungdomskriminalitetsnævnet i særlige situationer kan træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i forhold til børn under 12 år.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 15, stk. 3, skal bestemmelsen bl.a. ses i lyset af, at børn under 12 år allerede efter gældende ret kan anbringes på sikrede døgninstitutioner og afdelinger, hvor barnet vil opleve flere indskrænkninger i sin frihed end på en delvis lukket døgninstitution eller afdeling, og at mulighederne for at kunne tilbageholde børn i et positivt pædagogisk og behandlingsmæssigt forløb på åbne døgninstitutioner i visse tilfælde er utilstrækkelige og dermed – som reglerne er i dag – kun kan foregå på sikrede afdelinger.

En afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen i lovforslagets §§ 15, stk. 1, og 16, stk. 1, vil skulle træffes ud fra en konkret og individuel vurdering af, om betingelserne for anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner eller delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner er opfyldt. I lyset af hørings svarene har Justitsministeriet fundet anledning til at præcisere be-

mærkningerne til lovforslaget §§ 15, stk. 3, og 16, stk. 3, således at det fremgår, at Ungdomskriminalitetsnævnet vil føre statistik over antallet af sager, hvor nævnet måtte træffe afgørelse om at dispensere fra aldersgrænsen på 12 år i forhold til anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller en delvis lukket afdeling på en døgninstitution eller anbringelse på en sikret døgninstitution.”

5.4. Hjemgivelse

KL og Aarhus Kommune finder, at det bør præciseres i lovforslaget, hvilke konsekvenser det har, hvis Ungdomskriminalitetsnævnet ikke er enig i kommunalbestyrelsens afgørelse om hjemgivelse.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 22, stk. 1, 1. pkt., at afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung anbragt efter § 14, stk. 2 (anbringelse uden for hjemmet uden samtykke), eller § 14, stk. 3, jf. stk. 2, (anbringelse uden for hjemmet efter reglerne i stk. 2, uanset samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og en ung, der er fyldt 15 år) træffes af Ungdomskriminalitetsnævnet efter forelæggelse fra kommunalbestyrelsen.

Det er således Ungdomskriminalitetsnævnet, som på baggrund af kommunalbestyrelsens forelæggelse træffer afgørelse om hjemgivelse.

Det følger dog af lovforslagets § 22, stk. 5 og 6, at kommunalbestyrelsen i visse nærmere angivne tilfælde kan træffe afgørelse om hjemgivelse. Det følger således af bestemmelsens stk. 5, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung anbragt efter § 14, stk. 1 (frivillig anbringelse), hvis forældremyndighedsindehaverne og en ung, der er fyldt 15 år, samtykker hertil. Endvidere følger det af bestemmelsens stk. 6, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om hjemgivelse af en ung, der er fyldt 15 år og anbragt efter § 14, stk. 4 (anbringelse uden samtykke fra forældrene men med samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år), hvis den unge samtykker til hjemgivelsen. Afgørelsen træffes efter reglerne i § 68, stk. 1- 4, i lov om social service.

Efter lovforslagets § 22, stk. 5, 3. pkt., og stk. 6, 3. pkt., skal kommunalbestyrelsens afgørelse om hjemgivelse altid forelægges Ungdomskriminalitetsnævnet til orientering. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 22, kan Ungdomskriminalitetsnævnet på baggrund af orienteringen genoptage sagen, hvilket straks skal meddeles til den ansvarlige kommune, ungekriminalforsorgen og barnet eller den unge og forældremyndighedsin-

dehaverne. Hvis Ungdomskriminalitetsnævnet er uenig i kommunalbestyrelsens afgørelse om hjemgivelse, vil nævnet genoptage sagen med henblik på at træffe en anden afgørelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af lovforslagets § 22, stk. 5, 3. pkt., og stk. 6, 3. pkt., at kommunalbestyrelsen ved fastsættelsen af længden af hjemgivelsesperioden skal tage hensyn til, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal have mulighed for at gennemgå kommunalbestyrelsens orientering om hjemgivelse med samtykke. Bestemmelsen skal imødegå, at et barn eller en ung hjemgives for kort efter på ny at blive anbragt, og bestemmelsen skal således at sikre den videst mulige stabilitet i anbringelsen for barnet eller den unge. Det fremgår derfor af bemærkningerne til bestemmelsen, at det forudsættes, at kommunalbestyrelsen som minimum fastsætter en hjemgivelsesperiode på to uger for at sikre, at Ungdomskriminalitetsnævnet har mulighed for at reagere, før en eventuel hjemgivelse effektueres.

6. Behandling af sager og afvikling af nævnsmøder

6.1. Ungefaglige undersøgelser

Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Socialrådgiverforening, Den Danske Dommerforening, KL, Københavns Kommune, SSP-samrådet og Tabuka anfører, at kommunerne vil have vanskeligt ved at færdiggøre den ungefaglige undersøgelse inden for fristen på tre uger. **Justitia** bemærker ligeledes, at de kortere frister og det manglende entydige krav om udarbejdelse af undersøgelser vil kunne få negativ indflydelse på sagens oplysning.

Børnerådet, Børns Vilkår, Red Barnet, Selveje Danmark og Aarhus Kommune finder betegnelse ”ungefaglig undersøgelse” uhensigtsmæssig, da der reelt er tale om en undersøgelse identisk med den børnefaglige undersøgelse efter serviceloven. **Selveje Danmark** har endvidere bemærket, at den ungefaglige undersøgelse enkelte steder i lovforslaget er betegnet ”børnefaglig undersøgelse”.

Det følger af lovforslagets § 29, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan iværksætte en ungefaglig undersøgelse vedrørende et barn i alderen 10 til 14 år, når barnet eller den unge er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet, jf. § 11. Efter bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., skal kommunalbestyrelsen udarbejde den ungefaglige undersøgelse efter anmodning fra Ungdomskriminalitetsnævnet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der tilvejebringes det tilstrækkelige afgørelsesgrundlag. Kommunalbestyrelsen skal som udgangspunkt altid udarbejde en ungefaglig undersøgelse, hvis et barn eller en ung i alderen 10 til 14 år er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 29, kan kommunalbestyrelsen således alene undlade at iværksætte en ungefaglig undersøgelse, hvis der ikke vurderes at være et behov for yderligere oplysninger i sagen, og sagen således allerede er tilstrækkeligt oplyst. Dette kan f.eks. være tilfældet i sager, hvor der foreligger en nyligt afsluttet børnefaglig undersøgelse

Det følger af lovforslagets § 29, stk. 2, at den ungefaglige undersøgelse skal afsluttes senest tre uger efter modtagelsen af en anmodning fra Ungdomskriminalitetsnævnet. Det fremgår af bemærkningerne til denne bestemmelse, at fristen skal ses i lyset af, at barnet eller den unge skal opleve en hurtig reaktion på sin adfærd. Det forhold, at den ungefaglige undersøgelse skal udføres hurtigere end den børnefaglige undersøgelse, jf. § 50 i lov om social service, betyder ikke, at der ikke skal foretages de nødvendige undersøgelser af barnets eller den unges forhold. Det er imidlertid forventningen, at den ansvarlige kommune i forhold til denne gruppe af børn og unge, der enten er mistænkt eller dømt for personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, ofte vil have kendskab til barnet eller den unge og dermed være i besiddelse af en række relevante oplysninger om barnets eller den unges og familiens forhold. Hvis undersøgelsen ikke kan afsluttes inden for fristen, skal der udarbejdes en foreløbig vurdering, hvor det bl.a. skal fremgå, hvilke oplysninger de mangler at blive indhentet og tidspunktet for, hvornår undersøgelsen kan forventes afsluttet, jf. lovforslagets § 29, stk. 2, 2. og 3. pkt.

Det følger endvidere af lovforslagets § 30, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan iværksætte en ungefaglig undersøgelse, når en ung i alderen 15 til 17 år ved dom er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet, jf. § 10. Efter bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., iværksætter kommunalbestyrelsen om nødvendigt af egen drift en ungefaglig undersøgelse til brug for Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse i en sag henvist fra domstolene. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at det er kommunalbestyrelsen, der har forpligtelsen til at indbringe sagen for nævnet, og at kommunalbestyrelsen således modtager sagen før Ungdomskriminalitetsnævnet. Det er således tids- og ressourcebesparende, at kommunalbestyrelsen om nødvendigt selv iværksætter den ungefaglige undersøgelse. Som det er anført i bemærkningerne til bestemmelsen, vil der i sager, der henvises fra domstolene, ofte allerede foreligge en

undersøgelse af den unges forhold til brug for straffesagens behandling. Kommunalbestyrelsen skal således af egen drift vurdere, om de allerede foreliggende oplysninger er tilstrækkelige til, at der kan træffes afgørelse i sagen.

Den ungefaglige undersøgelse adskiller sig bl.a. fra den eksisterende børnefaglige undersøgelse ved, at den børnefaglige undersøgelse kan finde anvendelse i forhold til alle børn og unge i alderen 0 til 17 år, mens den ungefaglige undersøgelse alene vil kunne finde anvendelse i forhold til børn og unge i alderen 10 til 17 år, der er mistænkt eller dømt for personfarlig kriminalitet eller mistænkt eller dømt for anden alvorlig kriminalitet, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at anvende en anden betegnelse for undersøgelsen.

Justitsministeriet kan afslutningsvis oplyse, at ministeriet på baggrund af bemærkningerne fra Selveje Danmark har ændret de steder i lovforslaget, hvor der ved en fejl var skrevet ”børnefaglige undersøgelse”.

Rigspolitiet anfører, at der i lovforslaget ikke ses at være taget stilling til anvendelsen af tolk i forbindelse med nævnsmødernes afvikling, herunder hvem der afklarer behovet for tolk og rekvirerer tolkebistand.

Den foreslåede bestemmelsen i lovforslagets § 34 omhandler kommunens indstilling til brug for Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, bør kommunalbestyrelsen ved fremsendelse af indstillingen oplyse, om der foreligger der andre forhold, som Ungdomskriminalitetsnævnet bør være opmærksom på. Det kan bl.a. være oplysning om, at der skal indkaldes en tolk til mødet. Det vil herefter være Ungdomskriminalitetsnævnets sekretariat, som vil tage stilling til, om der er behov for tolkebistand og i givet fald rekvirerer en tolk til nævnsmødet. Ungdomskriminalitetsnævnet vil afholde eventuelle udgifter til tolkebistand i forbindelse med nævnsmødet.

6.2. Udeblivelse fra nævnsmødet

KL, SSP-samrådet og Aarhus Kommune anfører, at det bør fremgå af lovforslaget, hvilke momenter der skal lægges vægt på ved vurderingen af, om politiet skal yde bistand med henblik på at sikre barnets eller den unges tilstedeværelse, herunder om politiet i den forbindelse bistås af en børnesagkyndig. **Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Socialrådgiverforening,**

FADD og **Red Barnet** mener ligeledes, at det er uhensigtsmæssigt, at barnet eller den unge kan hentes af politiet, hvis de forlader eller udebliver fra nævnsmødet.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 38, stk. 1, at sagen i Ungdomskriminalitetsnævnet udsættes, hvis barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaverne udebliver fra mødet i nævnet, eller forlader nævnsmødet uden tilladelse fra nævnet, medmindre den pågældende straks kan bringes til stede.

Bestemmelsen skal ses i lyset af den foreslåede § 37, hvorefter barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne skal være til stede under hele mødet i nævnet. Formålet med bestemmelsen er dels at sikre, at både barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne forstår, at kriminel adfærd har konsekvenser, hvorfor der er behov for en særlig indsats over for barnet eller den unge, dels at sikre den bedste dialog om barnets eller den unges situation med henblik på at finde de rigtige løsninger på barnets eller den unges problemer og behov.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 38, stk. 4, at politiet yder bistand til Ungdomskriminalitetsnævnet med henblik på at sikre barnets eller den unges og forældremyndighedsindehavernes tilstedeværelse ved nævnsmødet. Ungdomskriminalitetsnævnet kan således træffe afgørelse om afhentning af barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ved politiet på baggrund af en konkret vurdering, herunder en vurdering af, om afhentning ved politiets bistand må anses for at være proportional i forhold til det formål, som søges opnået. Afhentning vil enten kunne ske med det samme eller forud for næste nævnsmøde i sagen.

Justitsministeriet har i lyset af høringssvarene fundet anledning til at uddybe, hvilke omstændigheder der vil indgå i Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse om politiets bistand. Det fremgår således af pkt. 2.1.2.6.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og af bemærkningerne til bestemmelsen, at barnets eller den unges personlige situation vil være tungtvejende i en sådan vurdering, at det skal sikres, at en afhentning ved politiet ikke bliver unødigt indgribende for barnet eller den unge, og at det altid skal overvejes, om afhentningen bør ske sammen med en medarbejder fra den ansvarlige kommune, der har kendskab til barnets eller den unges situation, herunder den samlede families situation.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at selve afhentningen skal tilpasses den konkrete situationen og i alle tilfælde skal gennemføres så skånsomt som muligt. Det betyder f.eks., at afhentningen som udgangspunkt bør foregå i civil og ikke ved brug af udrykningskøretøjer og uniformerede betjente. Det fremgår endvidere, at politiets afhentning af et barn på 10-11 år vil skulle ske sammen med forældrene. Er det ikke muligt at få forældrene til at deltage, skal politiet afhente barnet sammen med en medarbejder fra socialforvaltningen. Afhentes barnet i f.eks. skolen eller i forbindelse med en fritidsaktivitet, vil det være forældrene/socialforvaltningen, som henter barnet i klassen eller lignende og bringer barnet ud til politiet.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet redegør for, hvordan man i udeblivelsessager vil sikre barnets ret til at blive hørt, som er beskyttet i artikel 12 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

Ungdomskriminalitetsnævnet kan efter lovforslagets § 38, stk. 2, under særlige omstændigheder fremme en sag, hvis sagen anses for tilstrækkeligt oplyst, og barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaverne er udeblevet uden lovligt forfald eller efter at være mødt ved sagens begyndelse har forladt nævnsmødet uden nævnets tilladelse. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, kan fremme af sagen bl.a. ske, når der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge – f.eks. ved at skjule sig – forsøger at unddrage sig mødet og en fremtidig afgørelse fra nævnet, og hvor det derfor ikke er sandsynligt, at politiet kan gennemføre en afhentning, idet barnets eller den unges opholdssted ikke er kendt, og der samtidig er behov for, at der – uden udsættelse – fastsættes de nødvendige foranstaltninger for barnet eller den unge.

Efter bestemmelsens stk. 3 kan nævnet endvidere under særlige omstændigheder fremme en sag, hvor barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaverne har lovligt forfald, hvis sagen anses for tilstrækkeligt oplyst, og barnets eller den unges eller forældremyndighedsindehavernes forhold taler for, at sagen fremmes uden deres tilstedeværelse. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, skal dette ses i lyset af, at der kan forekomme sager, hvor barnets eller den unges eller forældremyndighedsindehavernes lovlige forfald har en sådan karakter eller forventet varighed, at det må anses for udsigtsløst at gennemføre et nævnsmøde inden for en overskuelig tidsperiode. Barnet eller den unge kan imidlertid have behov for, at der – uden yderligere udsættelse – træffes afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger.

Det er således en betingelse for at fremme sagen, at den må anses for tilstrækkeligt oplyst, uanset om Ungdomskriminalitetsnævnet træffer en udeblivelsesafgørelse efter lovforslagets § 38, stk. 2 eller 3.

Som det fremgår af lovforslagets § 1, 3. pkt., skal barnets eller den unges synspunkter altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed, hvilket betyder, at barnets eller den unges opfattelse skal tillægges betydning i den samlede vurdering af, hvilken afgørelse der skal træffes. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, skal dette ses i lyset af artikel 12 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder, hvoraf det følger, at barnets eller den unges synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med den pågældendes alder og modenhed.

Hvis Ungdomskriminalitetsnævnet i en sag træffer en udeblivelsesafgørelse, vil der som udgangspunkt forinden være udarbejdet en ungefaglig undersøgelse efter reglerne i lovforslagets §§ 29 (børn og unge i alderen 10 til 14 år) eller 30 (unge i alderen 15 til 17 år). Efter lovforslagets § 33 skal kommunalbestyrelsen på denne baggrund udarbejde en indstilling til nævnet, som bl.a. skal indeholde oplysninger, om hvilke foranstaltninger der bør iværksættes og barnets eller den unges og forældremyndighedsindehaverens holdning hertil. På den baggrund vil barnets eller den unges synspunkter således indgå i Ungdomskriminalitetsnævnets behandling af en sag, selv om barnet eller den unge er udeblevet.

6.3. Advokatbistand

Advokatrådet, Børns Vilkår, Den Danske Dommerforening, Forsete, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Kommune og Landsorganisationens for sociale tilbud anfører, at lovforslagets § 46 bør udvides, så nævnet kan foranstalte, at der beskikkes gratis advokatbistand i alle sager for nævnet. **Justitia** anfører, at det henset til afgørelsernes indgribende karakter og advokatbistandens afgørende betydning for retssikkerheden for både forældre og børn, vil være at foretrække, at der automatisk beskikkes en advokat til forældremyndighedsindehavere og børn, der er fyldt 12 år.

Selveje Danmark anbefaler, at det mere tydeligt fremgår af loven, hvordan forældremyndighedsindehaverne og den unge der er fyldt 12 år, får information om retten til gratis advokatbistand.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 46, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal tilbyde forældremyndighedsindehaverne og en ung, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand i sager om: 1) Gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller benyttelse af et børnehus, jf. lovforslagets § 32, 2) anbringelse uden for hjemmet, jf. lovforslagets §§ 14-17, 3) tilbageholdelse under en anbringelse, jf. lovforslagets § 18, stk. 1, 4) samvær og kontakt, jf. lovforslagets § 18, stk. 2, eller § 32, stk. 2, 5) opretholdelse af anbringelse uden samtykke, jf. lovforslagets § 23, og 6) ændring af anbringelsessted, jf. lovforslagets § 24.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 46, at vil barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne endvidere – uanset om betingelserne for gratis advokatbistand er opfyldt – altid have ret til for egen regning at antage og lade sig repræsentere ved en advokat under sagens behandling i Ungdomskriminalitetsnævnet.

For så vidt angår information om retten til gratis advokatbistand, følger det af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 28, stk. 2, at barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne i forbindelse med indkaldelsen til nævnsmødet vejledes om reglerne om retten til gratis advokatbistand. Det følger endvidere af lovforslagets § 35, stk. 3, at den ansvarlige kommune, hvis den ungefaglige undersøgelse peger på, at barnet eller den unge bør anbringes uden for hjemmet, samtidig med fremsendelsen af indstillingen, skal oplyse barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne om retten til gratis advokatbistand under sagens behandling. Formålet med bestemmelsen er på ny at gøre barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne opmærksomme på retten til gratis advokatbistand.

Justitsministeriet skal i forlængelse af ovenstående bemærke, at retten til gratis advokatbistand omfatter alle de afgørelser, der i dag træffes af det kommunale børn- og ungeudvalg efter reglerne i lov om social service. Der er således samme adgang til gratis advokatbistand som i det gældende sociale system, hvorfor Justitsministeriet ikke har fundet anledning til at ændre bestemmelsen i lyset af høringsvarene.

6.4. Påmindelse om møde i Ungdomskriminalitetsnævnet

Datatilsynet fremhæver, at det efter tilsynet umiddelbare opfattelse vil være tale om personoplysninger om strafbare forhold, hvis det af en sms-beskeds indhold kan konstateres, at en bestemt fysisk person er genstand for et møde

hos Ungdomskriminalitetsnævnet. Hvis den foreslåede bestemmelse indebærer en behandling af personoplysninger vedrørende strafbare forhold, opfordrer Datatilsynet til, at lovgrundlaget for denne behandling beskrives i bemærkningerne til lovforslaget.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 58, stk. 2, kan politiet og ungekriminalforsorgen anvende digital kommunikation til at påminde den, der er indkaldt til et møde i Ungdomskriminalitetsnævnet eller ungekriminalforsorgen, om tid og sted for fremmøde mv.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det med forslaget forudsættes, at beskeden alene indeholder de oplysninger om tid og sted, som sætter den indkaldte i stand til at møde i nævnet. Det fremgår endvidere, at anvendelse af digital kommunikation til påmindelser (sms-beskeder) om møder er en behandling af personoplysninger. Politiets og ungekriminalforsorgens anvendelse af digital kommunikation i medfør af den foreslåede bestemmelse kan ikke anses for at være en behandling af personoplysninger omfattet af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, og politiets og ungekriminalforsorgens anvendelse af digital kommunikation er derfor en behandling af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2, litra d, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 2, 2. pkt., modsætningsvist.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der med forslaget alene vil være tale om behandling af ikke-følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 henset til indholdet af påmindelsen.

Der er, bl.a. i lyset af bemærkningerne fra Datatilsynet, foretaget visse præciseringer i bemærkningerne til den foreslåedes § 58, stk. 2. Det fremgår således af bemærkningerne, at det forudsættes, at beskeden ikke vil indeholde øvrige oplysninger, herunder oplysninger om karakteren af mødet, eller at mødet er i Ungdomskriminalitetsnævnet. Der vil med forslaget alene være tale om behandling af ikke-følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 henset til indholdet af påmindelsen. Med forslaget vil der således ikke ske en behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 10.

6.5. Ungdomskriminalitetsnævnets mulighed for at afvise en sag mv.

Den Danske Dommerforening foreslår, at Ungdomskriminalitetsnævnet skal have mulighed for at afvise en sag eller sende den retur til politiet, hvis nævnet ikke finder, at sagen er tilstrækkelig oplyst.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 42, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet afviser en sag, hvis nævnet finder, at barnet eller den unge ikke opfylder betingelserne i lovforslagets § 2, stk. 2, der omhandler lovens anvendelse for børn og unge i alderen 10 til 14 år. Det kan f.eks. skyldes, at barnet eller den unge ikke opfylder kravet til alder, ophold eller kriminel adfærd, herunder betingelserne om at barnet eller den unge er i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Justitsministeriet har i lyset af høringsvaret fra Den Danske Dommerforening fundet anledning til at ændre lovforslagets § 42, således at det tilføjes, at Ungdomskriminalitetsnævnet efter bestemmelsens stk. 2 kan udsætte en sag med henblik på politiets vurdering af sagens oplysninger, hvis der under sagens behandling fremkommer nye væsentlige oplysninger om mistanken mod barnet eller den unge. Hvis politiet på baggrund af de nye oplysninger frafalder mistanken mod barnet eller den unge, skal Ungdomskriminalitetsnævnet underrettes herom, hvorefter nævnets formand eller næstformand kan afvise sagen efter lovforslagets § 42, stk. 1.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsens formål er at sikre, at barnet eller den unge er i nævnets målgruppe. Der kan således forekomme tilfælde, hvor oplysninger, der fremkommer efter politiets henvisning af sagen til nævnet, har en sådan karakter, at politiet bør have mulighed for at genvurdere, om barnet eller den unge er i nævnets målgruppe. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der skal være tale om nye væsentlige oplysninger, hvilket betyder at det skal være overvejende sandsynligt, at politiet ikke ville have henvist sagen til nævnet, hvis disse oplysninger havde foreligget tidligere.

Herudover har Justitsministeriet fundet anledning til at præcisere i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.7, at der kan forekomme sager – f.eks. enkeltstående episoder om simpel vold, hvor et barn som overordnet er i trivsel og med gode sociale forhold, giver en klassekammerat en lussing i skolegården – hvor Ungdomskriminalitetsnævnet ikke finder anledning til at fastsætte en straksreaktion eller et forbedringsforløb. I sådanne sager kan nævnsmødet og drøftelserne på mødet om betydning og konsekvenserne af kriminalitet og barnets eller den unges generelle trivsel være tilstrækkeligt til at sikre, at den pågældende ændrer adfærd.

7. Oprettelse af en ungekriminalforsorg

Dansk Socialrådgiverforening og **SSP-Samrådet** bemærker, at ungekriminalforsorgens tilsyn skal bestå ved siden af kommunernes tilsyn, og der ønskes i den forbindelse en præcisering af ungekriminalforsorgens opgaver og rolle, herunder koordinering af samarbejdet med kommunerne. **Dansk Socialrådgiverforening** og **Tabuka** anfører endvidere, at det fremgår af lovforslaget, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan pålægge en kommune bestemte indsatser, men at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvad der sker, hvis barnet eller den unge fortsat ikke følger nævnets afgørelse.

Børnerådet, Børns Vilkår, Forsete, KL og **Red Barnet** finder, at kommunen bør være den eneste tilsynsmyndighed

Som det fremgår af pkt. 2.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger foreslås det, at der oprettes en ungekriminalforsorg, sammen med kommunerne sørge for, at barnet eller den unge gennemfører den straksreaktion og det forbedringsforløb, som er bestemt af Ungdomskriminalitetsnævnet. Ungekriminalforsorgen vil således skulle føre tilsyn med overholdelsen af forpligtelserne. Det omfatter f.eks., om barnet eller den unge er anbragt i overensstemmelse med nævnets afgørelse, om barnet eller den unge opfylder krav om at deltage i undervisning, og om barnet eller den unge deltager i tilsynet. Det foreslås således, at ungekriminalforsorgen fører det generelle tilsyn med, at barnet eller den unge overholder sine forpligtelser.

Som anført i pkt. 2.2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, ændrer lovforslaget ikke på indholdet af det personrettede tilsyn, kommunerne skal føre med det enkelte barn, jf. lovforslagets § 54. Kommunerne vil derfor på samme måde som i dag føre tilsyn med de foranstaltninger, der er iværksat over for barnet eller den unge, uagtet om disse foranstaltninger er fastsat af Ungdomskriminalitetsnævnet. Kommunen vil således fortsat skulle stå for den løbende vurdering af foranstaltingernes egnethed, det løbende tilsyn med anbringelser osv. Det personrettede tilsyn har til formål at sikre, at de foranstaltninger, der er truffet afgørelse om, fortsat opfylder deres formål. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig dette.

Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen skal have ansvaret for at fuldbyrde Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser. Det vil således være kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for at sikre gennemførelsen af even-

tuelle straksreaktioner og forbedringsforløb – ligesom det i dag er kommunen, der iværksætter de foranstaltninger, der skal iværksættes over for et barn eller en ung efter lov om social service.

Det følger af lovforslagets § 51, stk. 1, at ungekriminalforsorgen skal indberette det til Ungdomskriminalitetsnævnet, hvis barnet eller den unge ikke efterlever Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse, og den ansvarlige kommune ikke træffer de fornødne foranstaltninger med henblik på at sikre dette, skal. Bestemmelsens formål er at sikre, at den ansvarlige kommune i tilstrækkelig grad benytter de redskaber, som er til rådighed for at fuldbyrde nævnets afgørelse, herunder muligheden for at benytte politiets bistand. Efter bestemmelsens stk. 2 kan Ungdomskriminalitetsnævnet på baggrund af en indberetning pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen inden for en nærmere angivet tidsfrist og henstille til, at dette om nødvendigt sker ved politiets bistand.

Hvis det ikke er muligt at fuldbyrde afgørelsen over for barnet eller den unge, har kommunen endvidere mulighed for selv at indbringe sagen på ny for nævnet, så der kan ske ændringer i de fastsatte foranstaltninger, jf. den foreslåede § 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

8. Indbringelse af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser for Ankestyrelsen og domstolene

8.1. Indbringelse af afgørelser for Ankestyrelsen

Ankestyrelsen bemærker, at lovforslaget ikke ses at indeholde en adgang til at påklage afgørelser truffet i medfør af §§ 12, 13 og 14, stk. 1, til Ankestyrelsen, men at det anføres i forslaget § 61, at sådanne sager skal behandles med udvidet votering i Ankestyrelsen efter § 55 i retssikkerhedsloven. Dertil kommer, at afgørelser truffet af Ungdomskriminalitetsnævnet efter lovforslagets §§ 15-18 og §§ 23-24, som efter § 55, stk. 2, vil kunne påklages til Ankestyrelsen, ikke ud fra det foreslåede vil skulle behandles på ankemøde under udvidet votering, selv om det er tilfælde for sådanne afgørelser, der efter gældende ret træffes i første instans af børn- og ungeudvalgene.

Justitsministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra Ankestyrelsen fundet anledning til at præcisere lovforslagets § 61, nr. 3, således at det af det foreslåede nye § 55, stk. 2, nr. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fremgår, at sager, hvor Ungdomskriminalitetsnævnet har truffet afgørelse i medfør af lovforslagets § 14, stk. 2-4, og §§ 15-18, 23, 24 og 32 skal behandles på ankemøde med udvidet votering i Ankestyrelsen.

Børnerådet, Forsete, Dansk Socialrådgiverforening, Københavns Kommune, Landsforeningen KRIM, Tabuka, Red Barnet og Selveje Danmark anfører, at der bør være klageadgang for alle Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser, da lovforslaget indebærer en indskrænkning af retten til at klage over afgørelser i forhold til servicelovens klagemuligheder.

KL og Aarhus Kommune anfører, at det ikke fremgår af bemærkningerne, om Ungdomskriminalitetsnævnet er bundet af Ankestyrelsens praksis, herunder principafgørelser.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet i bemærkningerne til lovforslaget behandler spørgsmålet om, hvorvidt Ankestyrelsen er tilstrækkelig og relevant rekursinstans for Ungdomskriminalitetsnævnet.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 55 indeholder reglerne om påklage af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser til andre administrative myndigheder. Efter bestemmelsens stk. 1 er udgangspunktet således, at Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede ordning adskiller sig herved fra klageadgangen i lov om social service, hvorefter udgangspunktet er, at alle afgørelser om særlig støtte til børn og unge kan indbringes for Ankestyrelsen. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 55, er der herved lagt vægt på, at Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser – i modsætning til kommunernes afgørelser om støtteforanstaltninger efter § 52 i lov om social service eller ungepålæg efter § 57 b i lov om social service – træffes af et uafhængigt nævn.

Det følger dog af bestemmelsens stk. 2, at følgende afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen: 1) Gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller benyttelse af et børnehus, jf. § 32, 2) anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, jf. § 14,

stk. 2-4, 3) anbringelse på delvist lukkede døgninstitutioner eller afdelinger efter § 15, 4) anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. § 16, 5) anbringelse på særligt sikrede afdelinger, jf. § 17, 6) tilbageholdelse under en anbringelse efter § 11, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. § 18, stk. 1, 7) samvær og kontakt, jf. § 18, stk. 2, eller § 32, stk. 2, 8) opretholdelse af en anbringelse uden samtykke, jf. § 23 og 9) ændring af anbringelsessted, jf. § 24.

Som det er angivet i bemærkningerne til bestemmelsen, er baggrunden herfor, at de ovennævnte afgørelser er kendetegnet ved at være af meget indgribende karakter. Tilsvarende afgørelser vedrørende børn og unge, som ikke er omfattet af Ungdomskriminalitetsnævnets kompetence, vil i det sociale system blive truffet af det kommunale børn- og ungeudvalg med klageadgang til Ankestyrelsen.

I forhold til de afgørelser, hvor Ankestyrelsen er rekursinstans for Ungdomskriminalitetsnævnet, vil Ankestyrelsen være sidste instans, hvis sagen ikke indbringes for domstolene. Ungdomskriminalitetsnævnet vil ikke være bundet af afgørelser, som Ankestyrelsen træffer i henhold til lov om social service, men Ankestyrelsens praksis i sager efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, vil indgå i nævnets overvejelser, når der træffes afgørelser i lignende sager.

For så vidt angår bemærkningerne fra Institut for Menneskerettigheders om, hvorvidt Ankestyrelsen er tilstrækkelig og relevant rekursinstans for Ungdomskriminalitetsnævnet, skal Justitsministeriet bemærke, at de afgørelser som kan påklages til Ankestyrelsen er kendetegnet ved at være af meget indgribende karakter, og at det på den baggrund er ministeriets vurdering, at der er behov for, at disse afgørelser kan indbringes for anden administrativ myndighed. Som anført ovenfor er Ankestyrelsen allerede rekursinstans i forhold til tilsvarende afgørelser, som træffes efter reglerne i lov om social service i forhold til børn og unge, som ikke er omfattet af Ungdomskriminalitetsnævnets kompetence.

8.2. Indbringelse af afgørelser for domstolene

Den Danske Dommerforening finder det uhensigtsmæssigt, at de afgørelser, der ikke kan påklages til Ankestyrelsen, skal indbringes direkte for domstolene efter grundlovens § 63, da bestemmelsen alene giver retten mulighed for at foretage en legalitetsprøvelse.

Advokatrådet anfører, at der er tale om så indgribende afgørelser over for barnet eller den unge, at det med lovforslaget bør bestemmes, at domstolene skal prøve afgørelserne fuldt ud. Dette gælder både de afgørelser, der kan indbringes med hjemmel i grundlovens § 63 og de afgørelser, der kan indbringes med hjemmel i lovforslagets § 56.

Justitsministeriet skal bemærke, at der efter lovforslagets § 55, stk. 2, er adgang til at indbringe visse af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser indbringes for Ankestyrelsen. Det drejer sig om følgende afgørelser, som på grund af deres indgribende karakter, bør kunne påklages til anden administrativ myndighed: 1) Gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller benyttelse af et børnehushus, jf. § 32, 2) anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, jf. § 14, stk. 2-4, 3) anbringelse på delvist lukkede døgninstitutioner eller afdelinger efter § 15, 4) anbringelse på sikrede døgninstitutioner, jf. § 16, 5) anbringelse på særligt sikrede afdelinger, jf. § 17, 6) tilbageholdelse under en anbringelse efter § 11, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. § 18, stk. 1, 7) samvær og kontakt, jf. § 18, stk. 2, eller § 32, stk. 2, 8) opretholdelse af en anbringelse uden samtykke, jf. § 23 og 9) ændring af anbringelsessted, jf. § 24.

Der er med lovforslagets § 56, stk. 1, endvidere lagt op til en særlig adgang til domstolsprøvelse, idet barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaveren kan kræve, at Ankestyrelsens afgørelser i disse sager forlægges domstolene. Domstolene vil i sager, der indbringes for retten i medfør af den foreslåede § 56, stk. 1, foretage en fuldstændig prøvelse af Ankestyrelsens afgørelse, herunder af et eventuelt forvaltningsretligt skøn.

Det er en forudsætning for denne domstolsprøvelse, at muligheden for at klage til Ankestyrelsen forinden er udnyttet.

Er muligheden ikke udnyttet, eller er der tale om mindre indgribende afgørelser, hvor der ikke efter lovforslagets § 55, stk. 2, er klageadgang til Ankestyrelsen, kan Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser indbringes for domstolene efter grundlovens § 63, stk. 1, 1. pkt., og domstolsprøvelsen af nævnets afgørelse vil således være undergivet de almindelige regler for domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser.

Henset til, at der er tale om mindre indgribende afgørelser, og at der for så vidt angår de mere indgribende afgørelser er mulighed for en fuldstændig

prøvelse, er det Justitsministeriets vurdering, at den almindelige adgang til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63 er tilstrækkelig.

9. Ikrafttrædelse

KL anfører, at det er urealistisk at få udviklet, tilpasset og implementeret de nye regler, arbejdsgange, sagsbehandlingsskridt mv. i kommunernes sagsbehandling og it-systemer til den 1. januar 2019, og anbefaler derfor, at ikrafttrædelsesdatoen ændres til den 1. juli 2019.

Justitsministeriet kan oplyse, at det i forbindelse med forhandlingerne om den politiske aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet om en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet er forudsat, at lovforslaget sammen med de øvrige initiativer i aftalen skal træde i kraft den 1. januar 2019.

Rigsadvokaten foreslår, at det i bestemmelsen præciseres, at den med lovforslaget indførte fast-track ordning alene finder anvendelse på sager, som er anmeldt efter den 1. januar 2019.

Det fremgår af pkt. 2.1.2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der, for at der ikke går for lang tid fra den unges kriminalitet til samfundets reaktion, skal sikres en særlig hurtig sagsbehandling i retssystemet ("fast-track" procedure) af de sager, som skal i Ungdomskriminalitetsnævnet. Fast-track proceduren for de 15-17-årige indrettes således, at det for politiet og anklagemyndigheden er målsætningen, at det samlede tidsforbrug, fra sigtelsen (identifikation af gerningsmand) til sagen sendes i retten, ikke bør overstige 30 dage, dog 60 dage i voldtægtssager.

Justitsministeriet har i lyset af Rigsadvokatens bemærkninger fundet anledning til at tilpasse pkt. 2.1.2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, således at det tilføjes, at fast-track proceduren vil omfatte alle nye sager, hvor gerningstidspunktet ligger efter lovens ikrafttræden.

10. Evaluering af loven

Børnesagerne Fællesråd, Det Kriminalpræventive Råd, FADD, Forsete og Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at reformen løbende evalueres. **Institut for Menneskerettigheder** anfører endvidere, at der bør fremlægges en grundig evaluering af reformen for Folketinget.

Socialpædagogerne foreslår, at loven evalueres efter 2 år, samtidig med at der arbejdes målrettet med vidensindsamling.

Livsværk anbefaler, at man tilknytter forskning i forbindelse med implementeringen.

Justitsministeriet har noteret sig de anførte synspunkter.

Som det fremgår af lovforslagets indledende bemærkninger, er en effektiv implementering og opfølgning et af de fem fokusområder i den politiske aftale om en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet, som regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik den 29. juni 2018.

Det fremgår af den politiske aftale (fokusområde 5), at Justitsministeriet i forbindelse med implementeringen af reformen vil fastlægge en række parametre, som ministeriet vil evaluere og løbende følge op på i samarbejde med de pågældende myndigheder, herunder Ungdomskriminalitetsnævnet og ungekriminalforsorgen. Det drejer sig bl.a. om registrering af, om tidsfristerne for sagsbehandlingen overholdes, om mødepligten i nævnet overholdes, i hvilket omfang nævnets afgørelser efterleves og antallet af sager, der genindbringes for Ungdomskriminalitetsnævnet eller for domstolene.

Det vil endvidere skulle registreres, hvilke afgørelser nævnet træffer, herunder om der er truffet afgørelse om anbringelse. I den forbindelse vil det særskilt skulle opgøres, om Ungdomskriminalitetsnævnet har truffet afgørelse om anbringelse af børn i alderen 10 til 11 år på en delvis lukket døgninstitution, en delvis lukket afdeling på en døgninstitution eller på en sikret døgninstitution.

I den forbindelse kan det endvidere fremhæves, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 24 om ændring af anbringelsessted, at Ungdomskriminalitetsnævnet vil føre statistik over antallet af sager, hvor den ansvarlige kommune ændrer et anbringelsessted med samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og den unge, der er fyldt 15 år, herunder opgørelse over antallet af sager, hvor nævnet på denne baggrund har genoptaget sagen til fornyet behandling i nævnet. Det fremgår endvidere, at de statistiske data vil indgå i den samlede evaluering af bl.a. Ungdomskriminalitetsnævnet, der vil blive gennemført, når nævnet har virket i en passende periode.

Det følger desuden af den politiske aftale, at der, når reformen er fuldt implementeret og har virket i en passende periode, igangsættes en evaluering,

der mere overordnet evaluerer resultaterne af indsatsen over for de børn og unge, der har været igennem det nye Ungdomskriminalitetsnævn, herunder i forhold til recidiv. Det kan i forlængelse heraf oplyses, at der i implementeringsarbejdet lægges op til, at der på grundlag af registreringerne fra myndighederne skal ske afrapportering til aftalepartierne, når reformen har virket i henholdsvis tre og seks måneder, og at der herefter skal ske en halvårlig afrapportering til aftalepartierne.

Det skal herudover bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 8 om Ungdomskriminalitetsnævnets forretningsorden, at der heri fastsættes nærmere bestemmelser om, at Ungdomskriminalitetsnævnet årligt skal afgive en beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Beretningen vil blive offentliggjort.

III. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Der er i det fremsatte lovforslag foretaget visse ændringer af sproglig og lovteknisk karakter i forhold til det udkast, som har været sendt i høring. Der er endvidere foretaget en række præciseringer og tilføjelser til bemærkningerne i lovudkastet.

Herudover adskiller det fremsatte lovforslag sig fra det udkast, som har været i høring, på følgende måde:

FN's Konvention om Barnets Rettigheder

Det er i den foreslåede formålsbestemmelse i lovforslagets § 1 tilføjet, at Ungdomskriminalitetsnævnets indsatser skal fastlægges og gennemføres for barnets eller den unges bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets eller den unges og familiens forhold. Barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed.

I bemærkningerne til bestemmelsen henvises der endvidere til, at et af de væsentligste principper i FN's Konvention om Barnets Rettigheder er, at barnets tarv skal komme i første række, og at der ved anvendelsen af loven skal lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste.

FN's handicapkonvention

Det er tilføjet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, at det forudsættes, at der ved behandlingen af en sag i Ungdomskriminalitetsnævnet og ved nævnets afgørelser tages passende hensyn til barnets eller den unges eventuelle handicap for at sikre, at den pågældende ikke som følge af sit handicap stilles ringere end andre børn og unge, jf. herved bl.a. artikel 5 om lighed og ikke-diskrimination og artikel 7 om børn med handicap i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

Mulighed for dissens i Ungdomskriminalitetsnævnet

Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 8 om Ungdomskriminalitetsnævnets forretningsorden anført, at det vil fremgå af nævnets forretningsorden, at nævnets medlemmer kan afgive en navngiven og begrundet dissens i forbindelse med afgørelser om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, anbringelse på en delvist lukket eller sikret døgninstitution eller afdeling, anbringelse på en særligt sikret afdeling, opretholdelse af de nævnte anbringelser og gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse uden samtykke under f.eks. indlæggelse på et hospital, ændring af anbringelsessted og tilbageholdelse under en anbringelse.

Efteruddannelse af dommere

Justitsministeriet har fundet anledning til at ændre pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, således at fremgår, at Ungdomskriminalitetsnævnet i sager vedrørende børn i alderen 10 til 14 år vil blive ledt af en dommer, der har gennemgået en særlig efteruddannelse målrettet håndtering af sager vedrørende denne del af målgruppen.

Børnesagkyndige i Ungdomskriminalitetsnævnet

Der er i lovforslagets § 6 om børnesagkyndige tilføjet et stk. 2, hvorefter Ungdomskriminalitetsnævnet også bistås af børnesagkyndige i sager om unge i alderen 15 til 17 år, hvis sagerne vedrører anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, anbringelse på en delvist lukket eller sikret døgninstitution eller afdeling, anbringelse på en særligt sikret afdeling, opretholdelse af de nævnte anbringelser og gennemførelse af en ungefaglig undersøgelse uden samtykke under f.eks. indlæggelse på et hospital, ændring af anbringelsessted og tilbageholdelse under en anbringelse.

Henvisning af sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 14 år

I bemærkningerne til lovforslagets § 11 om henvisning af sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 14 år, samt i pkt. 2.1.2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger er begrebet ”mistænkt” præciseret, således at det

bl.a. fremgår, at politiet ligesom i dag vil foretage de samme indledende efterforskningskridt, som var barnet eller den unge over den kriminelle lavalder, og at politiet først vil afslutte en sag, når den anses for tilstrækkeligt oplyst – og dermed færdigefterforsket. Begrebet ”mistænkt” anvendes således om den situation, hvor politiet på baggrund af efterforskningen anser det for tilstrækkeligt bevist, at den rette gerningsmand er fundet.

Ungdomskriminalitetsnævnets mulighed for at afvise en sag

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 42 om Ungdomskriminalitetsnævnets mulighed for at afvise en sag er tilføjet et stk. 2, hvorefter nævnet kan udsætte en sag med henblik på politiets vurdering af sagens oplysninger, hvis der under sagens behandling fremkommer nye væsentlige oplysninger om mistanken mod barnet eller den unge. Formålet er at sikre, at barnet eller den unge er i nævnets målgruppe.

Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser mv.

Det er præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.7, at der kan forekomme sager – f.eks. enkeltstående episoder om simpel vold, hvor et barn som overordnet er i trivsel og med gode sociale forhold, giver en klassekammerat en lussing i skolegården – hvor Ungdomskriminalitetsnævnet ikke finder anledning til at fastsætte en straksreaktion eller et forbedringsforløb. I sådanne sager kan nævnsmødet og drøftelserne på mødet om betydning og konsekvenserne af kriminalitet og barnets eller den unges generelle trivsel være tilstrækkeligt til at sikre, at den pågældende ændrer adfærd.